

LATVIJAS REPUBLIKAS TIESLIETU MINISTRIJA

Brīvības bulvārī 36, Rīgā, LV-1536. Tālrunis: 67036801, 67036716, 67036721
Fakss: 67210823, 67285575; e-pasts: tm.kanceleja@tm.gov.lv

19 -11- 2009

Nr. 1-18/4761 Rīgā

**Latvijas Reģionālo un mazāk
runāto valodu savienībai**
Fr. Candra 12/2-29,
Rīgā, LV-1046

Par reģionālās valodas statusu

Tieslietu ministrija savas kompetences ietvaros ir izvērtējusi Latvijas Reģionālo un mazāk runāto valodu savienības 2009.gada 17.oktobra vēstuli, kuru parakstījuši 2.starptautiskās latgalistikas konferences dalībnieki, un izsaka šādu viedokli par vēstulē pausto aicinājumu izstrādāt pasākumu programmu „latgaliešu valodas” kā reģionālās valodas statusa apstiprināšanai.

Latviešu valodas kā valsts valodas statuss kopš 1998. gada 6. novembra ir nostiprināts Satversmes 4. pantā, kas noteic, ka valsts valoda Latvijas Republikā ir latviešu valoda. Atbilstoši Valsts valodas likuma 3. pantam „valsts valoda Latvijas Republikā ir latviešu valoda”. Valsts nodrošina „latgaliešu rakstu valodas kā vēsturiska latviešu valodas paveida saglabāšanu, aizsardzību un attīstību”. Saskaņā ar Valsts valodas likuma 5. pantu ikviena cita Latvijas Republikā lietotā valoda, izņemot lībiešu valodu, šā likuma izpratnē ir uzskatāma par svešvalodu. Tādējādi no minētajām tiesību normām, ir secināms, ka likumdevējs ir nošķīris „latgaliešu valodu” kā latviešu valodas paveidu.

Jēdziens „reģionālā valoda” ir skaidrots 1992.gada 5.novembra Eiropas reģionālo vai mazākumtautību hartā, kuru Latvija nav ratificējusi. Saskaņā ar minētās hartas 1.pantu reģionālās vai minoritāšu valodas ir valodas, kuras noteiktā valsts teritorijā tradicionāli lieto šis valsts iedzīvotāji, kuri veido skaitliski mazāku grupu nekā pārējā valsts iedzīvotāju daļa, un kuras ir atšķirīgas no šīs valsts oficiālajām valodām. Tajās netiek ieskaitīti ne valsts oficiālās valodas dialekti, ne migrantu valodas. Tādējādi saskaņā ar Eiropas reģionālo vai mazākumtautību hartu, kuru Latvija nav ratificējusi, „latgaliešu valoda” nebūtu uzskatāma par reģionālo

valodu, jo valsts oficiālās valodas dialekti nav uzskatāmi par reģionālo valodu minētās hartas izpratnē.

Ievērojot minēto, Tieslietu ministrija uzskata, ka šobrīd nav pamata latgaliešu valodu atzīt par reģionālo valodu.

Tomēr, apzinoties jautājuma nozīmīgumu, par valsts valodas politikas īstenošanu atbildīgo institūciju pārstāvji ir vienojušies par to, ka 2009.decembrī nepieciešama atkārtota diskusija par latgaliešu rakstu valodas un latgaliešu izlokšņu statusu valodas politikas kontekstā. Diskusijas norises vieta un laiks, kā arī darba kārtība tiks savlaicīgi paziņota Latvijas Reģionālo un mazāk runāto valodu savienībai.

Ar cieņu,

valsts sekretāra vietniece
stratēģijas jautājumos

I.Skujiņa